
Публикуван на: 26-04-2006

Източник: [Портал ЕВРОПА](#)

"Файненшъл таймс" повтаря критиките на българските медии, които цитираха опасенията на евроекспертите, които пък повториха предупрежденията на българската експертна общност

Авторитетният всекидневник цитира експертите Клаус Янсен и Сюзет Шустер, чиито имена нашумяха у нас, след като медиите разкриха съдържанието на докладите им от последната партньорска проверка на ЕК. Клаус Янсен, който е германски следовател (на снимката, бел.ред.), и Сюзет Шустер – германска съдийка, повтарят пред "Файненшъл таймс" изводите своите доклади в "peer-review" и на практика публикацията повтаря заключенията от това, което българските медии писаха преди месец.

Борбата с престъпността в България е пълен хаос, има покровителстване при назначаването на съдии, смятат европейските експерти, обобщава Агенция ФОКУС публикацията във "Файненшъл таймс". Изданието е написало: "Стремежът на България да се присъедини към ЕС догодина бяха остро разкритикувани" от двамата експерти.

Криминалните босове и трафикантите на хора остават ненаказани, е казал Янсен, а експертката Шустер е заключила: има "явно служебно покровителстване" при назначаването на съдии и че съдебните реформи са "хаотични".

Портал ЕВРОПА припомня, че Янсен, експерт – криминалист с 34-годишен опит в германската полиция, е автор на един от докладите по партньорската проверка "Правосъдие и вътрешни работи", писан в периода 22-24 февруари – по време на показното убийство на Иван Тодоров – Доктора в София. В момента, в който се случва убийството на Доктора (22 февруари, София), германецът разговаря с представител на разузнавателното звено на НСБОП, който не бил в течение с убийството. Йенсен препоръчва в доклада си НСБОП да бъде включвана при разследването на поръчковите убийства. "Намаляването на полицейските служители с разследващи правомощия от 10000 до 2000 може би е прекалено амбициозна идея и като възможна последица може да навреди на идеята за осигуряване на правосъдие. Резултатът от оценяването в рамките на една година от реалната ситуация трябва да бъде наблюдаван отблизо." – четем още в препоръките. Експертът препоръчва "проактивно" вместо "реактивно" отношение спрямо организираната престъпност. В доклада му пише, че при срещите му в НСБОП е очаквал да види повече "ентузиазъм и отдаденост" към новите подходи за противодействие на организираната престъпност, които да са породени от новия НПК и новия ЗМВР. "Понякога събеседниците не изглеждаха убедени" – заключава експертът

и пише, че много пъти е чул фразата "ЕК иска от нас да направим". Според Янсен, "(те) понякога имаха възражения срещу позицията на ЕС".

Портал ЕВРОПА първи разпространи точните препоръки на експерта след февруарската проверка - днес ги припомняме:

Препоръка във връзка с новия НПК

» Намаляването на полицейските служители с разследващи правомощия от 10000 до 2000 може би е прекалено амбициозна идея и като възможна последица може да навреди на идеята за осигуряване на правосъдие. Резултатът от оценяването в рамките на една година от реалната ситуация трябва да бъде наблюдаван отблизо.

» Във връзка с регулирането на продължителността на процеса на разследване (максимум 2 години), ще трябва отблизо да се наблюдава дали това може да опорочи сложните разследвания на случаи на организирана престъпност, и по този начин да доведе до нещо като "ефект на амнистия".

» До момента разпределянето на наказателните дела (кой кое разследване поема) се прави от старши прокурори. Тази система трябва да бъде заменена със система за случайно разпределяне на делата, която предотвратява каквото и да било въздействие върху процеса на разпределяне на дела.

» Криминалните следователи не се допускат като свидетели в съда. В повечето други европейски страни, те могат да бъдат използвани като свидетели, и са се доказали като ключови такива, особено в успешни случаи на международна организирана престъпност. Ето защо съществуващата уредба трябва да бъде преосмислена.

» Политиката на съхранение на иззетите активи трябва да бъде ревизирана - слабите ѝ места, довели до споменатия случай, трябва да бъдат идентифицирани и да се предприемат необходимите мерки

Препоръки към НСБОП

» НСБОП трябва да разработи подход за ефективно генериране, инициране и провеждане на разследвания.

Дори ако България в някои области на организираната престъпност се очертава по-скоро като транзитна страна, контрабандата изисква професионални структури (организирани престъпни групи), за да премине през българските граници.

» Концентрирането на различни полицейски служби в една дирекция на полицията е добра стъпка към подобряването на работата на правоприлагащите органи в пограничните региони. Митниците трябва да бъдат поканени да се присъединят към тези усилия.

» Отговорностите по границата трябва да бъдат насочени и, ако е необходимо, трябва да бъде разпределен повече персонал.

» Трябва да бъде оценен потенциалният наркотикуризъм.

» Подходът да се проучват единични престъпления, извършени от членове на организирана престъпна група, вместо да се проведе разследване на цялата тази престъпна група, е неприемлив. Това може да бъде само *ultima ratio*, когато всички други опити са се провалили. В тази връзка процесът на "набелязване" на организирани престъпни групи за разследване би трябвало да претърпи известна професионална промяна.

» Организираните престъпни групи наистина извършват различни престъпления. Ако НСБОП се вглежда само в отделните престъпления, тя няма да види цялата картина. Фрагментарният подход на разследване подкопава усилията за успешно приключване на отделните случаи и затова трябва да бъде избягван.

» НСБОП, ако не е водеща, то поне трябва да се включва, при разследването на поръчковите убийства.

» НСБОП трябва да обвързва още по-тясно усилията си по разследване на трафика на наркотици и пране на пари.

» В затворите и местата за задържане трябва да бъде премахнато "незаконното" използване на мобилни телефони. Българските власти трябва да обмислят използването на съществуващи технически средства за сканиране, за да откриват подобни телефони, за да се прекъсне незаконната комуникация на престъпниците.

» Възможното изтичане на полицейски файлове в Интернет, което е показател за изтичане (корупция) или за технически проблеми на Полицията е абсолютно неприемливо. Това подкопава международното полицейско сътрудничество и трябва да бъде разгледано приоритетно заради собствения интерес на България.

На следващия ден, вътрешният министър Румен Петков обяви, че работата на МВР няма да стане причина за задействане на предпазна клауза. "В докладите на експертите има разсъждения, които са по-скоро импровизации", заяви Петков.

Експертът СЮЗЕТ ШУСТЕР, е писала за правосъдието (това е докладът, за който говори министър Кунева пред ВСС). Според нея няма конкретно подобрение спрямо предишната проверка от септември миналата година. Според Шустер, Европейската комисия трябва да обмисли възможността да задейства предпазната клауза по сътрудничеството по криминални дела - мярка, която ще позволи на България да се присъедини навреме на 1 януари 2007 година, както е планирано, но ще постави под карантина неефикасната ѝ съдебна система, като не признава решенията ѝ, докато не се подобри.

Препоръки на Сюзет ШУСТЕР към Европейската комисия

Налагането на предпазна клауза би трябвало да позволи последващ мониторинг от страна на ЕК върху изпълнението на Стратегията за реформа на съдебната система.

Допълнителни причини за налагане на клаузата:

- различната практика на отделните съдилища в прилагането на законодателството;
  - мащабът на недоверието на българското население в тяхната собствена съдебна система (ако самите граждани изпитват толкова силно недоверие към системата, защо трябва страните-членки да ѝ имат доверие);
  - хаотичността на реформата на съдебната система (обяснено и в частта относно промените в конституцията);
  - относително ниското техническо качество на проектозаконите;
- откритото фаворизиране при назначенията на съдиите е ясен знак за ниските професионални стандарти на висшестоящи магистрати.
- След партньорската проверка в областта на наказателния процес ЕК трябва да обсъди възможността за налагане предпазната клауза относно сътрудничеството по наказателни дела.
- Портал ЕВРОПА обобщи още в момента на обнародването на докладите, че повечето от заключенията на експертите не са нещо ново. Български експерти от най-широк кръг области са казвали такива, че и по-крайни неща нееднократно – не само от предишната партньорска проверка през 2005 г. досега. Българската експертна общност, а и медиите, обаче, не са чути. Експерти от неправителствения сектор смятат, че управляващите няма как да са се изненадали от препоръките в доклада, касаещ съдебната власт и конституционните промени.
- “Изненадата може да бъде единствено у политиците, че становището на българската експертна общност се потвърждава от международната експертна общност”, коментира Юлиана Николова, директор на Европейския институт.
- Гражданският сектор обаче не може, дори да иска, да има становище по тези доклади, понеже администрацията ги държи секретни. Без публичност е невъзможна обществената реакция. А секторът проявява жив интерес към тези документи, но се налага да си ги набавя в насипен вид, почти в условията на конспиративност, при това без гаранция че въпросните документи са автентични.